

Avaldatud eesti keeles: märts 2019
Jõustunud Eesti standardina: juuni 2015

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

RAJATISED SPORTIMISEKS JA VABA AJA VEETMISEKS
Köisrajad
Osa 2: Nõuded käitamisele

Sports and recreational facilities
Ropes courses
Part 2: Operation requirements

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 15567-2:2015 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumistate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles juunis 2015;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2019. aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud Tarbijakaitseamet, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Karil Tammsaar.

Standardi mõnedele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatähisega EE.

Euroopa standardimisorganisatsionid on teinud Euroopa standardi EN 15567-2:2015 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 20.05.2015. Date of Availability of the European Standard EN 15567-2:2015 is 20.05.2015.

See standard on Euroopa standardi EN 15567-2:2015 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 15567-2:2015. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 97.220.10

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 15567-2

May 2015

ICS 97.220.10

Supersedes EN 15567-2:2007

English Version

**Sports- and recreational facilities - Ropes courses - Part 2:
Operation requirements**

Structures de sport et d'activités de plein air - Parcours acrobatiques en hauteur - Partie 2: Exigences d'exploitation

Sport- und Freizeitanlagen - Seilgärten - Teil 2: Betriebliche Anforderungen

This European Standard was approved by CEN on 12 March 2015.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESÕNA	3
SISSEJUHATUS	4
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 DOKUMENDID, MIS ON SEOTUD ASUKOHAS TÖÖTAMISEGA	7
4.1 Haldusdokumentatsioon	7
4.2 Töödokumentatsioon	7
4.3 Instruktorite ja päastjate pädevus	7
5 TEAVE, MIS TULEB ANDA OSALEJATELE	8
6 OHUTUSJUHISED OSALEJATELE JA OSALEJATE PRAKТИLINE HINDAMINE	8
6.1 Üldist	8
6.2 Ohutusjuhised	8
6.2.1 Üldist	8
6.2.2 Kollektiivsed ohutussüsteemid	8
6.2.3 Ohutusjuhised kategooriate A kuni E individuaalsetele ohutussüsteemidele	8
6.2.4 Lisanõuded kategooriatele A kuni C	9
6.3 Instruktoripoolne hindamine	9
6.3.1 Üldist	9
6.3.2 Praktiline hindamine kategooriate A kuni C ohutussüsteemidele	9
6.3.3 Praktiline hindamine kategooriate D ja E ohutussüsteemidele	9
6.3.4 Aktiivne pidurdamine	9
7 ISIKUKAITSEVAHENDID (PPE)	9
7.1 Üldist	9
7.2 Osalejatele PPE sobitamine	10
8 JALAKÄIJATE TEED	10
9 JÄRELEVALVE	10
9.1 Üldist	10
9.2 Kollektiivne ohutussüsteem	10
9.3 Kategooriate A kuni E individuaalsed ohutussüsteemid	10
9.4 Abistav kinnitus / meeskondlik kinnitamine	11
9.5 Julgestamine (<i>spotting</i>)	11
10 INSPEKTEERIMINE JA HOOLDUS	11
10.1 Üldist	11
10.2 Rutiinne visuaalne kontrollimine	12
10.3 Toimimise ülevaatus	12
10.4 Perioodiline inspekteerimine	12
10.5 Puude hindamine	13
10.6 Isikukaitsevahendite (PPE) inspekteerimine	13
11 OHUTUSE JA HäDAOLUKORRA PLAAN	13
12 RISKIHINDAMINE	13
Lisa A (teatmelisa) Igapäevase töö formular	14
Lisa B (normlisa) Isikukaitsevahendite (PPE) kontrollimine ja inspekteerimine	15
Kirjandus	17

EESSÕNA

Dokumendi (EN 15567-2:2015) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 136 „Sports, playground and other recreational facilities and equipment“, mille sekretariaati haldab DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2015. a novembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2015. a novembriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 15567-2:2007.

EN 15567 „Sports- and recreational facilities — Ropes courses“ koosneb järgmistest osadest:

- Part 1: Construction and safety requirements;
- Part 2: Operation requirements.

Peamised muudatused standardis EN 15567-2:2007 on järgmised:

- a) muudeti termineid ja määratlusi (peatükk 3);
- b) määratati kategoriad individuaalsetele ohutussüsteemidele ja nendele vastavad nõuded (peatükk 3 ja peatükk 6);
- c) muudeti nõudeid järelevalvele individuaalse ohutussüsteemide kategoorniate järgi (peatükk 9);
- d) parandati toimetuslikud vead.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Roots, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Köisrajad varieeruvad märgatavalt ning võivad olla kasutatud kasvataval, vaba aja veetmise, väljaõppe või teraapilisel otstarbel.

Tegevusi köisradadel peaksid teostama ainult need, kes on füüsiliselt ja vaimelt võimelised täitma operaatori kindlaks määratud nõudeid.

Tegevused köisradadel sisaldavad riske, mida tootjad ja operaatorid peaksid ohjama. See saavutatakse läbi hoolika konstrukteerimise, valmistamise, järelevalve, väljaõppe, juhendamise, teavitamise jne.

Ohutussüsteemid võivad olla kollektiivsed või individuaalsed. Individuaalsed ohutussüsteemid klassifitseeritakse kategooriatesse A kuni E. Siiski, need kategooriad iseenesest ei määra kindlaks köisraja ohutust. Eri ohutusseadmed koosnevad seadmetest, mis on konstrueeritud piirama kukkumiste või kokkupõrgete tagajärgi. Köisradadega kaasnevad neile omased riskid. Need riskid peaksid siiski olema piisavalt ohjatud ning minimeeritud köisraja operaatori ja raja personali poolt; peaks olema arusaadav, et riske ei saa täielikult kõrvaldada.

Riskihindamise alusel peaksid operaatorid rakendama põhjendatult praktilisi meetmeid osalejate ja personali ohutuse tagamiseks. See tähendab, et riskide astet konkreetses tegevuses/tegevuskohas/rajatises on vajalik tasakaalustada ajalises, hädaolukordade tekkimise, maksumuse, kasumi ja füüsilise raskuse mõttes selliste meetmetega, mis hoiaksid ära või vähendaksid riske.

Mööndakse, et selle standardi iga tingimuse rakendamine ei pruugi olla sobiv köikidel juhtudel. Mis tahes kõrvalekaldumine standardist peaks tagama võrdväärse või kõrgema ohutuse taseme. Kui standardist kallutatakse kõrvale, tuleks anda kirjalik riskihinnang, mis sätestab põhjenduse kõrvalekaldumise kohta.

Köisraja operaator peaks samuti arvestama standardit EN 15567-1, kui ta viib läbi riskihinnanguid.

1 KÄSITLUSALA

See Euroopa standard rakendub köisradade käitamisele, nagu määaratletakse standardis EN 15567-1.

See Euroopa standard määrab kindlaks nõuded käitamisele, et tagada sobiv ohutustase ja teenindus, kui kasutatakse vaba aja veetmise, väljaõppe, kasvataval või teraapilisel otstarbel.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 15567-1:2015. Sports and recreational facilities — Ropes courses — Part 1: Construction and safety requirements

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

3.1

instruktor (*instructor*)

isik, kel on oskused, teadmised, kogemus ja otsusvõime teha rahuldavalt järelevalvet ülesannete või tegevuste täitmise üle köisrajal

MÄRKUS Instruktori roll võib sisaldada järgmist:

- nõutava teabe andmine, et kindlustada seadmete ja elementide õige kasutamine;
- kontrollimine, et osalejad kasutavad õigeid seadmeid;
- osaleja iseseisvuse hindamine köitest katserajal;
- sobivate järelvalve tasemete tagamine;
- veendumine, et ohutusnõuded on täidetud;
- päastja teavitamine, kui see on nõutav;
- osalejatele abi osutamine;
- rutiinsete visuaalsete ülevaatustega läbiviimine.

3.2

operaator (*operator*)

üksikisik või organisatsioon, kes on vastutav toimingute eest köisrajal

3.3

päästja (*rescuer*)

instruktor, kellel on oskused ja pädevus köisrajal mis tahes juurdepääsetavast kohast osaleja ohutussüsteemiga ohutult alla tuua

3.4

õnnetus (*accident*)

juhtum, mis lõpeb vigastusega